

ELVIRA

Fernández-Almoguera

Elvira Fernández-Almoguera Casas

Primera dona fiscal a Espanya

Herencia, 1907 - Albacete, 1938

Elvira Fernández-Almoguera Casas és una dona de trajectòria jurídica pionera que visqué una vida massa breu. Des del seu poble manxec es trasllada l'any 1923 a estudiar batxillerat a l'Institut "Bachiller Sabuco" d'Albacete, en què va obtenir el títol de batxiller el 1924, per a continuar més endavant la seva formació a la universitat.

Elvira es matricula en dues carreres diferents, una de ciències i una altra de lletres. Només finalitzarà els estudis de Dret, que desenvoluparà entre Murcia i Madrid i acabarà l'any 1928. Tanmateix, el fet de matricular-se en disciplines tradicionalment oposades dona compte de la seva passió per l'adquisició d'amplis coneixements i del seu afany per a aconseguir una formació completa.

La seva etapa universitària a Madrid es veu enriquida per l'estada a la Residencia de Señoritas que apostava per l'educació universitària de les dones a Espanya i motivava la seva incorporació al treball. Sens dubte, la convivència amb una part de les dones més destacades de l'època que coincidiren amb ella a la Residencia devien modelar-la encara més com la dona independent i pionera que fou.

L'any 1929 torna a Albacete i ingressa al Col·legi d'Advocats de la capital, del qual n'és la primera dona (la segona ho farà el 1970). El seu despatx se situa al passatge de Lodaes, joia arquitectònica modernista, que encara avui sembla detingut en aquell temps. S'adscriu al torn d'advocats per a pobres en assumptes penals per delictes amb penes inferiors als sis anys, així com en assumptes civils.

Els mesos previs a la Guerra Civil és nomenada presidenta del Socorro Rojo Internacional a Albacete i directora interina de la Casa de Maternitat de les Germanes de la Caritat a la

mateixa ciutat. Milita a Unión Republicana i recorre la província participant en mítings i demanant el vot pel Front Popular.

La contesa també altera la seva trajectòria professional i és nomenada advocada fiscal interina pel Ministeri de Justícia. Esdevé així la primera dona que ocupa legalment i orgànicament un càrrec en el Ministeri Fiscal. Exerceix com a fiscal, primer l'any 1937, al Tribunal Popular de Granada amb seu a Baza i, posteriorment, el gener del 1938, la Fiscalia General de la República proposa el seu trasllat a l'Audiència Territorial d'Albacete. Poc temps després, l'agost del mateix any, mor al seu domicili a causa d'una greu afecció cardíaca.

Fou una dona jurista pionera en un temps difícil i que, en el temps actual, rescatem de l'oblit i posem en valor just.

María Mercedes Serrano Pérez
Professora contractada doctora de Dret Constitucional
Universidad de Castilla-La Mancha

Referències:

- Vázquez Osuna, Federico (2009). Las primeras mujeres juezas y fiscales españolas (1931-1939) Las juristas pioneras. *Arenal: Revista de historia de las mujeres*, v. 16, 1,133-150: <https://doi.org/10.30827/arenal.v16i1.1491>
- Yanes Pérez, José Santiago (2020). *Superando la prohibición. Mujer abogacía y otras carreras jurídicas en España*. Santa Cruz de Tenerife: Oristán.
- Yanes Pérez, José Santiago (2020). Mujer y abogacía en las fuentes literarias españolas (1921-1967). *Revista del Ilustre Colegio de Abogados de Santa Cruz de Tenerife*, 33, 51-54.
- Vídeo: Lanzadigital. *Elvira Fernández-Almoguera Casas, primera mujer fiscal de la historia*, 10.03.2019. A: <https://youtu.be/s6sBr99tgsQ> (Consulta: 20.09.2022).
- Vídeo: Centro de Estudios de Castilla-La Mancha. *Elvira, una ciudadrealeña pionera*, 11.03.2019. A: <https://youtu.be/hX3Rx9baYKY> (consulta: 20.09.2022).

Citació suggerida:

Serrano Pérez, María Mercedes (2022). *Elvira Fernández-Almoguera Casas. Dones juristes pioneres: record i memòria* [Recurs electrònic], Universitat Autònoma de Barcelona, novembre 2022. En: <https://ddd.uab.cat/record/268736>

Aquesta nota biogràfica pertany al projecte *Dones juristes pioneres: record i memòria*, novembre 2022, dut a terme en el marc d'un projecte d'innovació i de millora de la qualitat docent de la UAB 2021. Investigadora principal: María Jesús García Morales. Núm. ajut GI515402.

